

Lausunto Pohjois-Suomen aluehallintovirastolle Terrafame Oy:n ympäristöluvan 87/2022 lupamääräyksen 51 muuttamisesta

YMPTEKLT 29.11.2023 § 266

1043/11.01.00.03/2023

Ympäristötarkastaja

Terrafame Oy hakee Pohjois-Suomen aluehallintovirastolta muutosta ympäristölupapäätöksen 87/2022 uraanin talteenottolaitosta koskevaan lupamääräykseen 51 uraanin talteenottolaitoksen PLS- ja raffinaattialtaiden kattamisen osalta. Pohjois-Suomen aluehallintovirasto pyytää hakemuksesta lausuntoa Sotkamon kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta (PSAVI/5073/2023). Lausunto on pyydetty toimittamaan 27.11.2023 mennessä. Lausunnot on pyydetty ja saatu lisäaikaa 30.11.2023 saakka.

Terrafame Oy:llä on 20.6.2022 myönnetty määräaikainen ympäristölupa (Nro 87/2022, Dnro PSAVI/2461/2017) koskien Terrafamen Sotkamon kaivos- ja metallituotantoa sekä kalliokiviaineksen ottoa, louhintaa ja murskausta sisältäen myös uraanin talteenoton. Nyt lausuttavana olevalla hakemuksella Terrafame Oy hakee muutosta uraanin talteenottolaitosta koskevaan lupamääräykseen 51 kohtaan ”Uraanin talteenottolaitoksen PLS- ja raffinaattialtaat on katettava ja altaista vapautuva rikkivety on kerättävä hyödynnettäväksi prosessissa tai johdettava käsiteltäväksi. Ilmaan johdettavien poistokaasujen rikkivetypitoisuus on käsittelyn jälkeen oltava alle 30 mg/m³.”

Uraanin talteenottoprosessia suunnitellessa syöttö metallien talteenoton (MTO) prosessista uraanin talteenottolaitokselle sijoitettiin sinkkiselkeyttimen ja esineutralointireaktorin väliin, sillä alussa nikkeliuotteessa havaittiin uraania siinä määrin, että sitä täytyi poistaa jatkojalostusvaiheessa. Tämän johdosta syöttöpiste uraanilaitokselle suunniteltiin siten, että uraani otetaan talteen ennen esineutralointireaktoria, jolloin pystytään tuottamaan uraanivapaata nikkeliä. Lupapäätöksestä ja siinä esitetystä toiminnankuvauksesta prosessia muutetaan siten, että syöttövirtaama metallien talteenoton (MTO) prosessista uraanin talteenottoon ja syöttö takaisin MTO:n prosessiin tapahtuvat prosessin alkupään sinkkipiirin sijaan vasta MTO-prosessin loppupäässä, jolloin peroksidikäsitely hajottaa prosessissa käytetyn rikkivedyn. Nykyisin nikkelikobolttisulfidituotteessa ei ole enää merkittävää määrää uraania johtuen tarkentuneesta prosessin ohjauksesta, mikä mahdollistaa uraanin talteenottoprosessin siirtämisen raffinaattisäiliön ja liuotuksen väliin.

PSL- ja raffinaattialtaita ei hakemuksen mukaan tarvitse enää kattaa, sillä hakemuksen mukaisessa menetelmässä ei muodostu kaasuja. Tämä johtuu siitä, että uudella ottopaikalla liuoksessa ei ole vetyperoksidikäsitelyn jälkeen rikkivetyä ja näin ollen toiminnasta ei aiheudu hajuvaikutuksia lähialueelle. Hakemuksen mukainen prosessimuutos ei vaikuta toiminnan tarkkailutarpeisiin. Jo nykyisen käytännön mukaan rikkivetypitoisuuksia mitataan mittaushetkellä käytössä olevien pesureiden jälkeisestä

virtaamasta. Terrafamen näkemyksen mukaan päätöksessä 87/2022 lupamääräyksen 51 esitetty rikkivedylle annettu luparaja-arvo 30 mg/m³(n). Konseptin muutoksella ei hakemuksen mukaan ole vaikutusta maaperään, pohjaveteen, tuotannonaikaiseen meluun, luonnonsuojeluarvoihin, maisemaan tai kulttuuriympäristöön.

Lisätietoja asiasta antaa ympäristötarkastaja Teija Härkönen, puh. 044 750 2179 tai teija.harkonen@sotkamo.fi

Vs. tekninen johtaja
Ehdotus

Sotkamon kunnan ympäristö- ja tekninen lautakunta lausuu seuraavaa:

Uraanin talteenottolaitoksen prosessikonseptin muutoksen myötä laitoksen allasalueelta ei hakemuksen mukaan aiheudu rikkivetypäästöjä. Lautakunta pitää hyvänä asiana, että muutoksen ansiosta hajuvaikutuksia ei aiheudu lähialueille. Häiriötilanteisiin varautumiseen etenkin vetyperoksidin ja rikkihapon syöttöprosesseiden osalta on kiinnitettävä erityistä huomiota. Ajantasaisesta tiedottamisesta ympäristöviranomaisille on huolehdittava mahdollisten häiriötilanteiden sattuessa.

Päätös

Ympäristö- ja tekninen lautakunta hyväksyi vs. teknisen johtajan ehdotuksen yksimielisesti.

Jäsen Jouko Lipponen ilmoitti olevansa jäävi ja poistui pykälän käsittelyn ajaksi kokouksesta (intressijäävi).

Ympäristötarkastaja Teija Härkönen oli asiantuntijana tämän pykälän esittelyn aikana ja poistui kokouksesta klo 17.19.

Otteet

_____
Pohjois-Suomen aluehallintovirasto
Ympäristötarkastaja
_____